

ZAKON
O STANDARDIZACIJI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet
Član 1

Ovim zakonom uređuje se organizovanje i djelatnost nacionalnog tijela za standardizaciju Crne Gore, donošenje, objavljivanje, povlačenje i primjena crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i druga pitanja od značaja za standardizaciju.

Standardizacija, standardi i srodní dokumenti
Član 2

Standardizacija je skup koordiniranih aktivnosti na donošenju standarda i srodnih dokumenata.

Standard je tehnička specifikacija koju je donijelo priznato tijelo za standardizaciju za višekratnu ili stalnu upotrebu sa kojom usaglašenost proizvoda, procesa i usluga nije obavezna.

Crnogorski standard je standard koji je donijelo nacionalno tijelo za standardizaciju Crne Gore.

Srodní dokument je tehnička specifikacija, koja nije standard, koju je donijela evropska ili međunarodna organizacija za standardizaciju, za višekratnu ili stalnu upotrebu i sa kojom usaglašenost proizvoda ili usluga nije obavezna.

Tehnička specifikacija je dokument koji utvrđuje tehničke zahtjeve koje treba da ispuni proizvod, proces, usluga ili sistem i kojim se utvrđuje najmanje jedan od sljedećih elemenata:

1) potrebne karakteristike proizvoda koje se odnose na nivo kvaliteta, performanse, interoperabilnost, zaštitu životne sredine, zaštitu zdravlja i bezbjednosti, kao i dimenzije, uključujući zahtjeve koji se odnose na naziv pod kojim se proizvod prodaje, terminologiju, simbole, ispitivanja i metode ispitivanja, pakovanje, označavanje ili obilježavanje, postupke ocjenjivanja usaglašenosti;

2) metode proizvodnje i procese koji se koriste za poljoprivredne proizvode, proizvode namijenjene za ishranu ljudi ili životinja i medicinske proizvode, kao i metode proizvodnje i procese koji se odnose na druge proizvode kada oni utiču na karakteristike proizvoda;

3) potrebne karakteristika usluga, kao što su nivo kvaliteta, performanse, interoperabilnost, zaštita životne sredine, zaštita zdravlja i bezbjednosti, uključujući zahtjeve primjenjive na pružaoca usluge, a koji se odnose na podatke koje treba staviti na raspolaganje primaocu; i

4) metode i kriterijumi za ocjenjivanje performansi građevinskih proizvoda.

Ciljevi
Član 3

Ciljevi standardizacije su:

- 1) unapređenje zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka i zaštite životne sredine;
- 2) poboljšanje kvaliteta proizvoda, procesa i usluga, utvrđivanje njihove namjene, unificiranje/tipizacija, kompatibilnost i zamjenljivost;
- 3) razvoj i unapređenje proizvodnje i prometa proizvoda, izvođenja radova, odnosno vršenja usluga kroz razvoj međunarodno usklađenih standarda i srodnih dokumenata radi racionalnog korišćenja rada, materijala i energije;
- 4) unapređenje međunarodne trgovine, sprječavanjem ili otklanjanjem nepotrebnih tehničkih prepreka trgovini.

Načela Član 4

Standardizacija se zasniva na sljedećim načelima:

- 1) dobrovoljnosti primjene standarda i srodnih dokumenata;
- 2) pravu na dobrovoljno učešće zainteresovanih strana u postupku donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenta;
- 3) konsenzusu zainteresovanih strana;
- 4) sprječavanju prevladavanja pojedinačnih interesa nad zajedničkim interesom;
- 5) transparentnosti u postupku standardizacije i dostupnost crnogorskih standarda i srodnih dokumenata;
- 6) međusobnoj usklađenosti crnogorskih standarda i srodnih dokumenata;
- 7) uzimanju u obzir stanja razvijenosti tehnike i pravila međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju i relevantnih međunarodnih ugovora;
- 8) jednakom tretmanu inostranih proizvoda ili usluga i istih ili sličnih domaćih proizvoda ili usluga, u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumima čiji je potpisnik Crna Gora.

Konsenzus iz stava 1 tačka 3 ovog člana je načelna saglasnost o bitnim pitanjima u postupku donošenja crnogorskih standarda, uzimajući u obzir stanovišta svih zainteresovanih strana i usaglašene suprotstavljene stavove, pri čemu ne mora postojati jednoglasnost u donošenju standarda.

Upotreba rodno osjetljivog jezika Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **međunarodni standard** je standard koji je donijela međunarodna organizacija za standardizaciju;
- 2) **evropski standard** je standard koji je donijela evropska organizacija za standardizaciju;
- 3) **harmonizovani standard** je evropski standard koji je donijet na osnovu zahtjeva Evropske komisije za primjenu harmonizovanog zakonodavstva Evropske unije;
- 4) **nacionalni standard** je standard koji je donijelo nacionalno tijelo za standardizaciju;
- 5) **nacrt standarda** je tehnička specifikacija o određenom predmetu standardizacije, koji se razmatra radi donošenja i koji se, u skladu sa postupkom za donošenje standarda, nakon faza pripreme, stavlja na javnu raspravu ili razmatranje;
- 6) **proizvod** je svaki industrijski dobijen proizvod, kao i svaki poljoprivredni proizvod uključujući proizvode od ribe;
- 7) **međunarodne organizacije za standardizaciju** su:
 - a) Međunarodna organizacija za standardizaciju (ISO);
 - b) Međunarodna elektrotehnička komisija (IEC);
 - c) Međunarodna unija za telekomunikacije (ITU);
- 8) **evropske organizacije za standardizaciju** su:
 - a) Evropski komitet za standardizaciju (CEN);
 - b) Evropski komitet za standardizaciju u oblasti elektrotehnike (CENELEC);
 - c) Evropski institut za standarde iz oblasti telekomunikacija (ETSI);
- 9) **nacionalno tijelo za standardizaciju** je tijelo za standardizaciju koje je priznato od strane države, a koje može biti član odgovarajućih međunarodnih ili evropskih organizacija za standardizaciju;
- 10) **zainteresovana strana** je organ državne uprave, nadležni organ jedinice lokalne samouprave, privredno društvo, pravno lice, preduzetnik i fizičko lice koje je iskazalo interes za standardizaciju.

II. STATUS, DJELATNOST, ORGANIZACIJA I FINANSIRANJE NACIONALNOG TIJELA ZA STANDARDIZACIJU

Nacionalno tijelo za standardizaciju

Član 7

Poslove standardizacije u Crnoj Gori kao svoju osnovnu djelatnost obavlja Institut za standardizaciju Crne Gore (u daljem tekstu: Institut), kao nezavisno nacionalno tijelo za standardizaciju koje vrši poslove od javnog interesa.

Osnivač Instituta je Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Osnivač).

Institut se upisuje u Centralni registar privrednih subjekata.

Radi objavljivanja liste nacionalnih tijela za standardizaciju, organ državne uprave nadležan za poslove standardizacije (u daljem tekstu: Ministarstvo) obavještava Evropsku komisiju o nacionalnom tijelu za standardizaciju.

Statut Instituta

Član 8

Institut ima Statut kojim se uređuje/u:

- 1) bliži djelokrug Instituta;
- 2) način i postupak odlučivanja, donošenja i objavljivanja pravila standardizacije;
- 3) način sticanja i prestanka statusa člana Instituta;
- 4) kriterijumi za utvrđivanje visine članarine;
- 5) bliži način izbora i razrješenja članova Skupštine Instituta;
- 6) način i postupak izbora i razrješenja predsjednika Skupštine Instituta;
- 7) bliži djelokrug rada Skupštine i Upravnog odbora Instituta;
- 8) način predlaganja i izbora članova Upravnog odbora koje predlaže Skupština;
- 9) uslovi za imenovanje i razrješenje Direktora i pomoćnika Direktora;
- 10) oblasti standardizacije za koje se obrazuju tehnički komiteti, srodna tijela i stručni savjeti, način njihovog obrazovanja, kao i druga pitanja od značaja za njihov rad;
- 11) bliži sadržaj godišnjeg plana donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata (u daljem tekstu: Godišnji plan);
- 12) sadržaj programa rada Instituta za narednu godinu (U daljem tekstu: Program rada); i
- 13) druga pitanja od značaja za rad Instituta.

Na Statut Instituta (u daljem tekstu: Statut) prethodnu saglasnost daje Osnivač.

Statut Instituta objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Djelatnost Instituta

Član 9

Institut:

- 1) donosi Godišnji plan, Program rada i finansijski plan za narednu godinu (u daljem tekstu: Finansijski plan);
- 2) priprema, donosi, preispituje i povlači crnogorske standarde i srodne dokumente;
- 3) obrazuje i ukida tehničke komitete, stručne savjete i srodna tijela;
- 4) obezbeđuje usaglašenost crnogorskih standarda i srodnih dokumenata sa međunarodnim i evropskim standardima;
- 5) vodi registar crnogorskih standarda i srodnih dokumenata u svim fazama razvoja;
- 6) učestvuje u izradi i preispitivanju standarda i srodnih dokumenata koje donose međunarodne i evropske organizacije za standardizaciju;
- 7) sarađuje sa međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju i nacionalnim tijelima za standardizaciju zemalja potpisnica odgovarajućih sporazuma iz oblasti standardizacije i obavlja druge poslove u skladu sa obvezama iz međunarodnih ugovora u oblasti standardizacije koji obavezuju Crnu Goru;
- 8) dostavlja obavještenje, na zahtjev organa državne uprave, o tome da li je u oblasti koja se uređuje tehničkim propisom donijet odgovarajući crnogorski standard ili predstoji njegovo donošenje, odnosno da li postoji odgovarajući međunarodni ili evropski standard;

- 9) obezbeđuje dostupnost javnosti informacija o crnogorskim standardima, srodnim dokumentima, publikacijama, kao i o standardima i publikacijama odgovarajućih međunarodnih i evropskih organizacija i drugih zemalja i vrši njihovu prodaju;
- 10) djeluje kao informacioni centar za standarde i srodne dokumente, u skladu sa zahtjevima predviđenim odgovarajućim međunarodnim sporazumima i obavezama koje proizlaze iz članstva u odgovarajućim međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju;
- 11) zastupa interes Crne Gore u oblasti standardizacije u međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju;
- 12) odobrava upotrebu znaka usaglašenosti sa crnogorskim standardima i srodnim dokumentima, u skladu sa pravilima Instituta;
- 13) promoviše primjenu crnogorskih standarda i srodnih dokumenata;
- 14) donosi pravila na osnovu kojih se donose, objavljaju, preispisuju i povlače crnogorski standardi i srodnici dokumenti, a koja se zasnivaju na odgovarajućim međunarodnim, evropskim i crnogorskim standardima i dokumentima međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju;
- 15) priprema, prihvata i izdaje crnogorske standarde za primjenu tehničkog zakonodavstva;
- 16) uspostavlja i održava bazu podataka o crnogorskim standardima povezanim s tehničkim zakonodavstvom;
- 17) organizuje obuke korisnicima standarda i srodnih dokumenata ili pruža stručnu pomoć za primjenu odnosno ispunjavanje zahtjeva crnogorskih standarda i srodnih dokumenata;
- 18) obezbeđuje jedinstvene tehničke osnove;
- 19) pruža usluge i obavlja izdavačku djelatnost iz oblasti standardizacije;
- 20) obavlja druge poslove, u skladu sa ovim zakonom i Statutom.

Članovi Instituta

Član 10

Članovi Instituta mogu da budu privredna društva, druga pravna lica ili preduzetnici, koji su osnovani u Crnoj Gori, odnosno fizička lica koja su državljanji Crne Gore.

Članstvo u Institutu je dobrovoljno.

Član Instituta može da učestvuje u radu organa Instituta, kao i da ostvaruje pravo na povoljnosti u odnosu na visinu cijene standarda, srodnih dokumenata i drugih publikacija i plaćanja za usluge koje Institut pruža u obavljanju poslova standardizacije, kao i na druge pogodnosti u skladu sa Statutom.

Član Instituta ima obavezu da plaća članarinu, učestvuje u ostvarivanju ciljeva, Programa rada i Godišnjeg plana, promoviše primjenu crnogorskih standarda i srodnih dokumenata, u skladu sa Statutom.

Organi Instituta

Član 11

Organi Instituta su: Skupština, Upravni odbor i Direktor.

Skupština Instituta

Član 12

Skupštinu Instituta (u daljem tekstu: Skupština) čine predstavnici Osnivača i članovi Instituta koji u radu Skupštine učestvuju neposredno ili preko ovlašćenih predstavnika.

Skupštinu čini 11 čanova, od kojih se šest čanova Skupštine biraju iz reda čanova Instituta, dok pet čanova Skupštine imenuje Osnivač.

Nadležnost Skupštine

Član 13

Skupština:

- 1) donosi Statut;
- 2) donosi Program rada kao i njegove izmjene i dopune;
- 3) donosi Godišnji plan;
- 4) donosi Finansijski plan;
- 5) bira i razrješava predsjednika Skupštine;
- 6) predlaže dva člana Upravnog odbora;
- 7) predlaže članove Stručnih savjeta iz reda čanova Instituta;

8) obavlja i druge poslove u skladu sa ovim zakonom i Statutom.

Akte iz stava 1 tač. 1 do 4 ovog člana, Skupština donosi na predlog Upravnog odbora uz prethodno pribavljenu saglasnost Osnivača.

Mandat predsjednika i članova Skupštine

Član 14

Skupština ima Predsjednika, koji za svoj rad odgovara Skupštini.

Mandat predsjednika i članova Skupštine traje četiri godine, uz mogućnost ponovnog izbora.

Na predlog Ministarstva Osnivač svoje predstavnike u Skupštini bira iz redova organa državne uprave zainteresovanih za oblast standardizacije.

Ako članu Instituta prestane članstvo u Institutu, istovremeno njegovom predstavniku u Skupštini prestaje svojstvo člana Skupštine.

Mandat novoimenovanog, odnosno novozabranog člana Skupštine, traje do isteka mandata na koji je bio imenovan odnosno biran član iz stava 2 ovog člana, kome je prestalo članstvo.

Upravni odbor Instituta

Član 15

Upravni odbor Instituta (u daljem tekstu: Upravni odbor) ima predsjednika i četiri člana.

Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Osnivač.

Predsjednik i članovi Upravnog odbora imenuju se na period od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja.

Predsjednika i dva člana Upravnog odbora predlaže Ministarstvo, a preostala dva člana Upravnog odbora predlaže Skupština.

Prilikom predlaganja članova Upravnog odbora vodi se računa o zastupljenosti svih zainteresovanih strana.

Predsjednik i članovi Upravnog odbora za svoj rad odgovaraju Osnivaču.

Nadležnost Upravnog odbora

Član 16

Upravni odbor:

- 1) predlaže Skupštini Program rada, kao i njegove izmjene i dopune;
- 2) predlaže Skupštini Godišnji plan;
- 3) predlaže Skupštini Finansijski plan;
- 4) utvrđuje izvještaj o realizaciji Programa rada, Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana i Finansijski izvještaj za prethodnu godinu i dostavlja ih Osnivaču na razmatranje i usvajanje;
- 5) predlaže Skupštini Statut, uz prethodno pribavljenu saglasnost Osnivača;
- 6) donosi pravila Instituta na osnovu kojih se donose, objavljaju, preispituju, održavaju i povlače crnogorski standardi i srodnici dokumenti, na predlog Direktora;
- 8) zaključuje ugovor o radu sa Direktorom Instituta, na osnovu odluke o imenovanju od strane Osnivača;
- 9) donosi odluke o raspolaaganju imovinom Instituta koja predstavlja vrijednost veću od 20% knjigovodstvene imovine Instituta, na predlog Direktora;
- 10) donosi odluku kojom se utvrđuje visina članarine za svaku godinu, na predlog Direktora;
- 11) donosi odluku o visini naknada za standarde, srodne dokumente, druge publikacije i usluge Instituta, na predlog Direktora;
- 14) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Institutu, na predlog Direktora;
- 15) donosi akt o zaradama zaposlenih, na predlog Direktora, u skladu sa zakonom;
- 16) odlučuje o članstvu i promjeni statusa Instituta u međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju;
- 17) donosi pravilnik o članstvu u Institutu;

18) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom.

Akte iz stava 1 tač. 11 i 15 ovog člana, Upravni odbor donosi uz prethodnu saglasnost Osnivača.

Odluka o visini naknada za standarde, srodne dokumente i druge publikacije, i visini naknada za usluge koje vrši Institut u obavljanju poslova u oblasti standardizacije objavljuje se u "Službenom listu Crne Gore".

Program rada i Godišnji plan se objavljaju na internet stranici Instituta.

Direktor Instituta

Član 17

Direktora Instituta (u daljem tekstu: Direktor) imenuje i razrješava Osnivač, na predlog Upravnog odbora.

Upravni odbor predlaže kandidata za Direktora na osnovu sprovedenog javnog konkursa.

Mandat Direktora traje četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja na još jedan mandat.

Direktor ne može biti član Upravnog odbora, kao ni član Instituta.

Direktor rukovodi radom Instituta i odgovara za zakonitost rada i poslovanja.

Za svoj rad Direktor je odgovoran Upravnom odboru.

Direktor može imati jednog ili više pomoćnika.

U slučaju prestanka mandata Direktora, može se odrediti vršilac dužnosti Direktora do imenovanja Direktora, a najduže do šest mjeseci.

Vršioca dužnosti Direktora imenuje i razrješava Osnivač, na predlog Upravnog odbora.

Za vršioca dužnosti Direktora odrediće se lice koje ispunjava uslove propisane za Direktora.

Za vrijeme vršenja dužnosti, vršilac dužnosti Direktora ima ovlašćenja, prava, obaveze i odgovornosti Direktora.

Nadležnost Direktora

Član 18

Direktor:

1) izvršava odluke Upravnog odbora;

2) rukovodi radom Instituta;

3) stara se o zakonitosti i odgovara za zakonitost rada Instituta;

4) stara se o izvršavanju odluka Skupštine;

5) predstavlja i zastupa Institut;

6) priprema i dostavlja Upravnom odboru:

- Program rada kao i njegove izmjene i dopune, Godišnji plan i Finansijski plan;

- Izvještaj o realizaciji Programa rada, Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana i Finansijski izvještaj za prethodnu godinu;

10) donosi rješenje o donošenju odnosno povlačenju crnogorskih standarda i srodnih dokumenata;

11) predlaže Upravnom odboru akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Institutu;

12) predlaže Upravnom odboru o akt o zaradama zaposlenih;

13) odlučuje o pravima i obavezama zaposlenih u Institutu, u skladu sa zakonom;

14) predlaže Upravnom odboru odluku o visina članarine za svaku godinu;

15) predlaže Upravnom odboru odluku o visini naknada za standarde, srodne dokumente, druge publikacije i ostale usluge Instituta;

16) stara se o pripremi materijala za sjednice Skupštine i Upravnog odbora;

17) obavještava Osnivača o tome da su se stekli uslovi za imenovanje ili razrješenje članova Skupštine i Upravnog odbora, koje imenuje Osnivač;

18) stara se o pravima i obavezama Instituta kao člana međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju;

19) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom;

Tehnički komiteti, srodnna tijela i stručni savjeti

Član 19

Institut obrazuje tehničke komitete, srodnna tijela i stručne savjete na dobrovoljnoj osnovi.

Tehnički komiteti i srodnna tijela obrazuju se radi donošenja standarda i srodnih dokumenata, u skladu sa pravilima Instituta.

Stručni savjeti obrazuju se po potrebi, radi usmjeravanja stručnog rada Instituta u pojedinim oblastima standardizacije u skladu sa Statutom i pravilima Instituta.

Finansiranje Instituta

Član 20

Sredstva za rad Instituta obezbeđuju se iz budžeta Crne Gore.

Prihodi koji se ostvare naplatom članarina u Institutu, prodajom crnogorskih standarda, srodnih dokumenata i drugih publikacija, pružanjem usluga od strane Instituta i drugi prihodi ostvareni u skladu sa zakonom su prihodi budžeta Crne Gore.

Sredstva iz stava 1 ovog člana obezbeđuju se za sprovođenje aktivnosti utvrđenih Godišnjim programom rada i Godišnjim planom, plaćanje članarine međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju i sprovođenje međunarodne saradnje u ime Crne Gore u oblasti standardizacije.

Institut je dužan da svoje poslovanje organizuje i vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje način i organizacija vođenja računovodstva u javnom sektoru.

Na finansijsko izvještavanje Instituta primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje budžet i fiskalna odgovornost.

Finansijski izvještaji Instituta podliježu reviziji od strane Državne revizorske institucije.

Program rada i Finansijski plan Instituta

Član 21

Institut, donosi Program rada, najkasnije do 1. novembra tekuće za narednu godinu, uz prethodno pribavljenu saglasnost Osnivača.

Iznos sredstava za rad Instituta koji se obezbeđuje iz budžeta Crne Gore određuje se na osnovu Programa rada i Godišnjeg plana uzimajući u obzir predviđeni prihod od članarina, prodaje crnogorskih standarda, srodnih dokumenata i drugih publikacija, prodaje usluga, kao i predviđeni prihod iz drugih izvora.

Sredstva za rad Instituta utvrđuju se Finansijskim planom, kojim se utvrđuju ukupni prihodi i rashodi Instituta.

III. DONOŠENJE, POVLAČENJE, OBJAVLJIVANJE I OZNAČAVANJE CRNOGORSKIH STANDARDA I SRODNIH DOKUMENATA

Crnogorski standardi i srodnii dokumenti

Član 22

Crnogorski standardi i srodnii dokumenti se donose, objavljaju i povlače u skladu sa ovim zakonom i pravilima Instituta.

Pravila Instituta iz stava 1 ovog člana usklađuju se sa pravilima međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju i Kodeksom dobre prakse za izradu, donošenje i primjenu standarda iz Sporazuma o tehničkim preprekama trgovini Svjetske trgovinske organizacije.

Godišnji plan

Član 23

Crnogorski standardi i srodnii dokumenti donose se na osnovu Godišnjeg plana koji se utvrđuje najmanje jedanput godišnje, do 1. septembra tekuće za narednu godinu.

Godišnji plan Institut objavljuje na svojoj internet stranici.

Godišnji plan sadrži informaciju o standardima i srodnim dokumentima koje Institut planira da donese ili mijenja, koje je donio ili izmijenio na osnovu prethodnog plana donošenja crnogorskih standarda i na kojima trenutno radi, a koji nijesu nastali identičnim ili ekvivalentnim preuzimanjem međunarodnih ili evropskih standarda.

Godišnji plan sadrži i informaciju o broju međunarodnih i evropskih standarda koje će Institut preuzeti u sistem nacionalne standardizacije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, Institut može da predloži i nacrt standarda koji nije dio godišnjeg plana ako je neka od zainteresovanih strana predložila i obrazložila potrebu donošenja ovakvog standarda.

Postupak donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata

Član 24

Donošenje crnogorskog standarda ili srodnog dokumenta je skup aktivnosti koje započinju usvajanjem predloga za donošenje standarda ili srodnog dokumenta, a završavaju se donošenjem akta kojim se proglašava da je standard ili srojni dokument donijet.

Kao osnov za donošenje crnogorskog standarda ili srodnog dokumenta koriste se međunarodni, odnosno evropski standardi i srojni dokumenti.

Ako u određenoj oblasti ne postoji međunarodni odnosno evropski standard i/ili srojni dokument ili je važeći međunarodni odnosno evropski standard neodgovarajući, kao osnov za donošenje crnogorskih standarda se koriste nacionalni standardi i/ili srojni dokumenti drugih država.

Ako u određenoj oblasti ne postoje standardi ili srojni dokumenti iz stava 3 ovog člana može se donijeti izvorni crnogorski standard i/ili srojni dokument.

Obaveštenje o pokretanju postupka za donošenje crnogorskog standarda, a kada je potrebno i za donošenje srodnog dokumenta, kao i obaveštenje o stavljanju nacrtu crnogorskog standarda ili srodnog dokumenta na javnu raspravu, Institut objavljuje na svojoj internet stranici.

Uključivanje zainteresovanih strana u predmet standardizacije

Član 25

Institut obezbeđuje mogućnost učešća svim zainteresovanim stranama u postupku donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata, kao i pristup nacrtima i donešenim crnogorskim standardima i srodnim dokumentima.

Institut je dužan da prije donošenja standarda i srodnih dokumenata zainteresovanim stranama omogući javnu raspravu o nacrtu standarda.

Institut je dužan da razmotri sve primjedbe i sugestije dostavljene u toku javne rasprave, i navede razloge za neusvajanje određenih primjedbi i sugestija.

Institut podstiče učešće malih i srednjih preduzeća u aktivnostima standardizacije i u primjeni standarda i promoviše uključivanje nadležnih organa, a naročito organa tržišnog nadzora, u aktivnosti donošenja standarda.

Način učešća zainteresovanih strana u postupku donošenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata i dostupnosti neposrednog uvida u crnogorske standarde i srodne dokumente, kao i podsticaji i olakšice za mala i srednja preduzeća, udruženja potrošača i nevladine organizacije, bliže se ureduju pravilima Instituta.

Donošenje i povlačenje crnogorskih standarda i srodnih dokumenata

Član 26

Crnogorski standard i srojni dokument se donosi i povlači rješenjem direktora Instituta.

Rješenje iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Instituta ili u glasilu Instituta.

Postupak donošenja odnosno povlačenja crnogorskih standarda i srodnih dokumenata bliže se utvrđuje pravilima Instituta.

Jezik standarda

Član 27

Crnogorski standardi i srodnici dokumenti donose se i objavljaju na crnogorskome jeziku.

Izuzetno, kada je osnova za donošenje crnogorskog standarda odnosno srodnog dokumenta međunarodni ili evropski standard, crnogorski standard i srodnici dokument mogu biti objavljeni i na jednom od zvaničnih jezika evropskih organizacija za standardizaciju, u skladu sa pravilima Instituta.

Označavanje standarda

Član 28

Crnogorski standardi i srodnici dokumenti označavaju se oznakom MEST, u skladu sa pravilima Instituta.

Oznaka MEST ne smije se upotrebljavati za označavanje drugih dokumenata.

Oznaka MEST je intelektualna svojina Instituta.

Objavljivanje crnogorskih standarda i srodnih dokumenta

Član 29

Crnogorske standarde i srodne dokumente Institut objavljuje u štampanom i elektronskom obliku.

Autorsko pravo na crnogorskim standardima i srodnim dokumentima ima Institut, u skladu sa zakonom kojim se uređuju autorska i srodnja prava.

Umnogažavanje, u cijelini ili djelimično, kao i distribucija crnogorskih standarda i srodnih dokumenata dozvoljeni su samo uz saglasnost Instituta i u skladu sa pravilima Instituta.

Primjena crnogorskih standarda i srodnih dokumenata

Član 30

Primjena crnogorskih standarda i srodnih dokumenata je dobrovoljna.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, propis koji sadrži tehničke zahtjeve može se pozvati na crnogorski standard i/ili djelove crnogorskog standarda samo kada takvi propisi primjenjuju pravnu tekovinu EU.

U slučaju iz stava 2 ovog člana crnogorski standard je obavezan i primjenjuje se kao tehnički propis.

Organi državne uprave koji razvijaju propise koji sadrže referentne oznake crnogorskih standarda i/ili djelove crnogorskih standarda dužni su da usaglase nacrt propisa sa Institutom.

Institut će notifikovati standarde iz stava 3 ovog člana u skladu sa obvezama prema međunarodnim i evropskim organizacijama za standardizaciju.

Ukoliko nema objavljenog crnogorskog standarda u odgovarajućoj oblasti, u tehničkom ili drugom propisu Crne Gore može se vršiti pozivanje na međunarodni, evropski ili nacionalni standard drugih država.

Prevođenje evropskih i međunarodnih standarda, na koje se pozivaju propisi koji sadrže tehničke zahtjeve, finansiraće državni organi zaduženi za razvoj i primjenu propisa.

Izvještavanje

Član 31

Institut objavljuje, najmanje jednom godišnje, listu standarda koji se nalaze u pripremi i standarde koji su donijeti u prethodnom periodu, kao i informacije o svim aktivnostima vezanim za učešće zainteresovanih strana, a naročito malih i srednjih preduzeća u svim aktivnostima standardizacije.

Izvještaj i informacije iz stava 1 ovog člana objavljaju se na internet stranici Instituta.

IV. NADZOR

Član 32

Nadzor nad zakonitošću i cjelishodnošću rada Instituta vrši Ministarstvo.

Nadzor iz stava 1 ovog člana obuhvata:

- 1) kontrolu zakonitosti rada i postupanja u sprovođenju zakona, drugih propisa i opštih akata;

2) kontrolu i ocjenu efikasnosti i ekonomičnosti rada i organizacije poslova;

U vršenju nadzora iz stava 1 ovog člana Ministarstvo:

1) zahtijeva izvještaje i podatke o radu;

2) upozorava na uočene nepravilnosti, određuje mjere i rok za njihovo otklanjanje i nalaže izvršavanje utvrđenih obaveza;

3) pokreće postupak za utvrđivanje odgovornosti;

4) predlaže Vladi preuzimanje odgovarajućih mjera, i

5) preuzima druge mjere propisane posebnim zakonom.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za usklađivanje Odluke Statuta

Član 33

Institut osnovan Odlukom o osnivanju Instituta za standardizaciju Crne Gore ("Službeni list RCG", broj 21/07), nastavlja sa radom u skladu sa ovim zakonom.

Odluka o osnivanju Instituta za standardizaciju Crne Gore ("Službeni list RCG", broj 21/07), uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Statut Instituta za standardizaciju Crne Gore, uskladiće se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do stupanja na snagu Statuta iz stava 3 ovog člana primjenjivaće se Statut Instituta za standardizaciju Crne Gore ("Službeni list CG", br. 29/08 i 57/19).

Rok za imenovanje odnosno izbor članova Skupštine, predsjednika i članova Upravnog odbora

Član 34

Članovi Skupštine u skladu sa ovim zakonom imenovaće odnosno izabrat će se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Statuta.

Predsjednik i članovi Skupštine koji su imenovani, odnosno birani u skladu sa Odlukom o osnivanju Instituta za standardizaciju Crne Gore ("Službeni list RCG", broj 21/07) nastavljaju sa radom do imenovanja, odnosno izbora članova Skupštine iz stava 1 ovog člana.

Predsjednik i članovi Upravnog odbora u skladu sa ovim zakonom imenovaće se u roku od 120 dana od dana stupanja na snagu Statuta.

Predsjednik i članovi Upravnog odbora koji su imenovani u skladu sa Odlukom o osnivanju Instituta za standardizaciju ("Službeni list RCG", broj 21/07) nastavljaju sa radom do imenovanja Predsjednika i članova Upravnog odbora iz stava 3 ovog člana.

Imenovanje Direktora

Član 35

Imenovanje Direktora u skladu sa ovim zakonom, izvršiće se u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu Statuta.

Direktor koji je izabran u skladu sa Zakonom o standardizaciji ("Službeni list CG", broj 13/08), nastavlja sa radom do imenovanja Direktora iz stava 1 ovog člana.

Obavještavanje

Član 36

Odredba člana 7 stav 5 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja

Član 37

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o standardizaciji ("Službeni list CG", broj 13/08).

**Stupanje na snagu
Član 38**

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".